

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Antropológiai kutatási módszerek

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Antropológia
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Antropológiai kutatási módszerek				A tantárgy kódja	ALM3305
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. FOSZTÓ László társult oktató				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. TOMA Stefánia társult oktató				
2.4. Tanulmányi év	II	2.5. Félév	3	2.6. Értékelés módja	É	2.7. Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórászám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					3
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					3
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					22
3.8. A félév összórászám					50
3.9. Kreditszám					2

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	vetítő
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	vetítő, internet kapcsolat

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	C1. A hallgató/végzett hallgató ismeri, megfogalmazza és leírja azokat a fogalmakat, elméleteket és paradigmákat, amelyeket a társadalomkutatás során alkalmaznak az egyének, csoportok, szervezetek, intézmények, társadalmi kategóriák és közösségek szintjén, valamint elemzi ezek közötti kapcsolatokat és az alkalmazott módszertanokat a társadalmi struktúrák, folyamatok és dinamikák vizsgálatában. C2. A hallgató/végzett hallgató meghatározza, osztályozza és kiválasztja azokat a módszereket, technikákat és eljárásokat, amelyeket a társadalmi problémák kutatására és megoldására használnak.
Transzverzális kompetenciák	CT1. Szakszerű, hatékony, pontos és felelősségteljes munkavégzés, a szakmai etikai normák betartásával. CT2. Csoportközi viszonyulási technikák, empátikus kommunikációs készségek, és sajátos szerepvállalás alkalmazása a csoportmunkában. CT3. Információs források és kommunikációs erőforrások, valamint IT támogatott továbbképzési eszközök hatékony használata (internetes források, sajátos szoftverek, online előadások) románul és idegen nyelven.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismeri...
Képességek	A hallgató képes...
Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan dolgozni...

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Ennek az előadásnak az a célja, hogy betekintést nyújtson a jelenkori antropológia kutatási módszertani-elméleti dilemmáiba és felvillantssa azokat a vizsgálati témákat, amelyek az utóbbi évtizedekben a nemzetközi és kelet-európai antropológia homlokterébe kerültek.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az előadás és a szeminárium célja, hogy a diákok megismerkedjenek azokkal a módszerekkel, módszertanokkal és eszközökkel amelyekkel egy antropológus dolgozik. Mit jelent a terepmunka? Egyáltalán mit jelent maga a „terep”? Milyen etikai kérdések merülhetnek fel?

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető: deontológiai kérdések. Antropológiai kutatás – Mi a terep? Kik az alanyok? Ki a kutató?	• előadás, interaktív elemekkel problematizálás	2 óra
2. Az egyéni tematikák kiválasztása és megbeszélése	• előadás, interaktív elemekkel problematizálás	2 óra
3. Bemenni a terepre – hogyan tovább? Kutatási kérdések, terepjelenlét, megfigyelés.	• előadás, interaktív elemekkel problematizálás	2 óra
4. Személyes hálózat felépítése, adatgyűjtés és terepnapló. Etikai problémák.	• előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás példákon keresztül történő szemléltetés	2 óra
5. Hogyan kérdezzünk? Interjútípusok – strukturált interjútól az életútinterjúig, kis betekintéssel a hálózatokba és ezek feltérképezésébe	• előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás példákon keresztül történő szemléltetés	2 óra
6. Vegyes módszerek, „multi-scalar method” (többléptékű), „multi-sited fieldwork” (több színterű), „slow ethnography” (lassú) – a kortárs diverzitás	• előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás példákon keresztül történő szemléltetés	2 óra
7. Adatok – hogyan dolgozzuk fel? Mi az eredménye és célja a kutatásnak?	• előadás, interaktív elemekkel • problematizálás • modellálás példákon keresztül történő szemléltetés	2 óra

Könyvészet:

Almási Miklós (2015) Bevezetés a 21. Századba, Kalligram
Pozsony Ambrus Péter (2000) A Dzsumbuj, LAZI, Szeged
Barley, Nigel (2015) Az antropológia nem extrém sport, Typotex
Nigel Barley – Egy zöldfülű antropológus kalandjai. Feljegyzések a sárkunyhóból, Typotex, Budapest, 2009
Beck, S. And Maida, C.A. (eds.)(2015) Public Anthropology in a Borderless World, Berghahn Books
Ilut, Petru (1997) Abordarea calitativă a socioumanului, Polirom
Huberman, A.M. & Miles, M.B. (2002) The qualitative Researcher's Companion, Sage Publications
Levi-Strauss, Claude (1973) Szomorú trópusok, Budapest, Európa Könyvkiadó

Mucchielli, Alex (2002) Dicționar al metodelor calitative în științele umane și sociale, Polirom Silverman, David (ed)(2004) Qualitative Research. Theory, Method and Practice, Sage Publications Wacquant, Loic (2001) A nyomor történei. A Zéró Tolerancia világméretű terjedése, Helikon Kiadó		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bemutatkozás és bevezető beszélgetés	• bemutatás közös értékelése • irányított megfigyelés • magyarázat • szemléltetés • Csoportmunka • komparatív elemzés	2 óra/téma
2. Antropológiai kutatás – Mi a terep? Kik az alanyok? Ki a kutató? Az egyéni tematikák kiválasztása és megbeszélése Németh Krisztina – A terepmunka és a kutatói pozíció reflektálása mint az értelmezés rejtett erőforrása, IN: Törésvonalak, Virág, T. (szerk.), Argumentum Kiadó, 2015, pg. 26-43		
3. Bemenni a terepre – hogyan tovább? Kutatási kérdések, terepjelenlét, megfigyelés. David Silverman – Choosing a methodology, Chaptre 8. In: Doing Qualitative Research, Sage, 2005, pg. 95-108		
4. Személyes hálózat felépítése, adatgyűjtés és terepnapló. Etikai problémák. Németh Krisztina: A terapeuta, a nyomozó és a rendőrszpicli – Variációk egy terepmunka értelmezői pozícióira és eszköztárára, In: Szociálpedagógia, 2013/3-4, pg. 48-65		
5. Hogyan kérdezzünk? Interjútipusok – strukturált interjútól az életútinterjúig, kis betekintéssel a hálózatokba és ezek feltérképezésébe Irving Seidman – Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2002		
6. Vegyes módszerek, „multi-scalar method” (többléptékű), „multi-sited fieldwork” (több színterű), „slow ethnography” (lassú) – a kortárs diverzitás Király G. et al. – Kevert módszertani megközelítések. Elméleti és Módszertani alapok, In: Kultúra és Közösség, IV. Évfolyam, 2014/II. Szám, pg. 95-104 George E. Marcus – Ethnography in/of the World System: The Emergence of Multi-Sited Ethnography, In: Annual Review of Anthropology, 1995, 24: 95-117		
7. Adatok – hogyan dolgozzuk fel? Mi az eredménye és célja a kutatásnak? Daniel Miller – The Aboriginal Laptop, IN:		

The Comfort of Things, Polity Press, 2008, Pg. 67-72		
Könyvészet Almási Miklós (2015) Bevezetés a 21. Századba, Kalligram Pozsony Ambrus Péter (2000) A Dzsumbuj, LAZI, Szeged Barley, Nigel (2015) Az antropológia nem extrém sport, Typotex Nigel Barley – Egy zöldfülű antropológus kalandjai. Feljegyzések a sárkunyhóból, Typotex, Budapest, 2009 Beck, S. And Maida, C.A. (eds.)(2015) Public Anthropology in a Borderless World, Berghahn Books Iluț, Petru (1997) Abordarea calitativă a socioumanului, Polirom Huberman, A.M. & Miles, M.B. (2002) The qualitative Researcher's Companion, Sage Publications Levi-Strauss, Claude (1973) Szomorú trópusok, Budapest, Európa Könyvkiadó Mucchielli, Alex (2002) Dicționar al metodelor calitative în științele umane și sociale, Polirom Silverman, David (ed)(2004) Qualitative Research. Theory, Method and Practice, Sage Publications Wacquant, Loic (2001) A nyomor története. A Zéró Tolerancia világméretű terjedése, Helikon Kiadó		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

-

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A vizsgaidőszakban a záróvizsga részei: néhány rövidebb elméleti kérdés kifejtése, néhány alapfogalom meghatározása	Írásbeli	80%
10.5 Szeminárium / Labor	Szemináriumi aktivitás	Szóbeli	20%
	Szakirodalom bemutatása	Írásbeli	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

-

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						

Kitöltés időpontja:
2025. 09. 06.

Előadás felelőse:
Dr. FOSZTÓ László

Szeminárium felelőse:
Dr. TOMA Stefánia

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 09. 16.

Intézetigazgató:
Dr. LÁSZLÓ Éva

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.